

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์: การเรียนการสอนวิชา "ศิลปะกับชีวิต" ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 จังหวัดเชียงใหม่
 ชื่อผู้เขียน: นางสาวอินจอง ปาร์ค
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
 คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

รองศาสตราจารย์ อำนาจ จันทน์แก่น	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภวัฒน์ ชื่นชอบ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ม้าลำพอง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพการเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ศึกษา ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะตลอดจนเสนอแนวทางที่เหมาะสม ในการเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิต ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิตโดยใช้แบบสอบถาม แบบเลือกตอบและปลายเปิด สัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่เรียนวิชาศิลปะกับชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และสังเกต นำมาจัดประเภทและพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการเรียนการสอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้หนังสือหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 เป็นเอกสารหลักในการเขียนแผนการสอน โดยใช้จุดประสงค์เป็นหลักสำคัญอันดับแรกในการทำแผนการสอนและทำแผนการสอนร่วมกันในกลุ่มโรงเรียน เอกสารที่ครูผู้สอนใช้บ่อยที่สุดในการเตรียมการสอนได้แก่หนังสือแบบเรียนวิชาศิลปะกับชีวิตของสำนักพิมพ์ เอกชน โรงเรียนส่วนใหญ่จัดบริการเอกสารหลักสูตรให้กับครูผู้สอนไว้ในห้องหมวดวิชาและห้องวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ที่มีพอใช้ได้ บางอย่างล้ำสมัย ครูผู้สอนเกินกว่าครึ่งหนึ่งจัดหาหรือผลิตวัสดุอุปกรณ์ด้วยตนเอง จุดประสงค์การเรียน

การสอนวิชาศิลปะกับชีวิตที่กลุ่มโรงเรียนร่วมกันกำหนดขึ้นมุ่งให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านทักษะการปฏิบัติ ครูผู้สอนคัดเลือกเนื้อหาจากคู่มือการใช้หลักสูตรวิชาศิลปะกับชีวิต โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เทคนิควิธีการสอนนั้นส่วนใหญ่ใช้วิธีที่ให้นักเรียนปฏิบัติจริง โดยครูแสดงให้ดูเป็นตัวอย่าง ส่วนสื่อการสอนที่ครูใช้เป็นประจำได้แก่ รูปภาพ ครูวัดและประเมินผล การเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

2. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต

ครูผู้สอนมีปัญหาเกี่ยวกับจุดประสงค์วิชาศิลปะกับชีวิตที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดไม่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนในแต่ละโรงเรียน และครูผู้สอนไม่สามารถบูรณาการเนื้อหาระหว่างทัศนศิลป์กับดนตรีและนาฏศิลป์ได้ ห้องเรียนวิชาศิลปะกับชีวิตมีสภาพไม่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม สื่อการสอนมีไม่พอ กับความต้องการ เกณฑ์ในการวัดผลไม่เหมาะสมกับสภาพที่เป็นจริงของผู้เรียน เนื่องจากผู้สอนไม่ได้กำหนดเกณฑ์เอง ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยต่อการนำวิชาทัศนศิลป์มารวมกับดนตรีและนาฏศิลป์

3. การเสนอแนวทางที่เหมาะสม

ผู้วิจัยได้เสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตตาม Spie Model ดังนี้ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชาควรร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหา ตลอดจนพัฒนาและปรับปรุงตำราต่าง ๆ เอกสาร คู่มือ แบบฝึกหัดให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและนักเรียน กลุ่มโรงเรียน ร่วมมือกันจัดทำสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา ครูผู้สอนต้องได้รับการพัฒนาให้เข้าใจจุดประสงค์ของการเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตอย่างชัดเจน และสามารถบูรณาการวิชาทัศนศิลป์กับดนตรีและนาฏศิลป์ได้ ครูผู้สอนดำเนินการสอน โดยให้นักเรียนปฏิบัติจริง ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับการดำรงชีวิตประจำวัน การวัดผลวัดจากความเป็นจริง โดยให้ความสำคัญการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนมากที่สุด ครูผู้สอนได้รับการสร้างขวัญและกำลังใจจากผู้บริหารด้วยการนิเทศติดตามผล

Thesis Title: Teaching and Learning of "Art and Life" Courses in
Secondary Schools, Chiang Mai Province

Author: Miss Park Eun-Jung

M.Ed.: Curriculum and Instruction

Examining Committee:

Assoc. Prof. Amnat Chanpan Chairman

Assist. Prof. Supawat Cheunchop Member

Assist. Prof. Prasit Malumpong Member

Abstract

This research study aimed to analyze the conditions of teaching and learning of "Art and Life" courses in secondary schools, Chiang Mai Province. It studied the problems and suggestions including a model for teaching and learning of "Art and Life". The data were collected from teachers, who taught "Art and Life", academic administrators assistants and students who studied "Art and Life" courses in secondary schools under Department of General Education, Chiang Mai Province. Check-list and open ended questionnaires were employed to get information from teachers. Interview forms were used for academic administrators assistants and observation forms for students behaviors. The data were analyzed by computing percentages and descriptive analysis. The findings of this research study were as follows:

1. The conditions of teaching and learning.

The majority of teachers studied the revised curriculum as a main source for lesson planning which was based on objectives and made

lesson plans together in their school cluster. Documents that teachers used the most frequently in lesson preparation were textbooks of private publishing house. Most schools provided curriculum documents in art room and academic room. Some kinds of instructional medias were in good condition but some kinds were out of date and more than half of teachers produced by themselves. Most teachers attention was to change students behaviors in practice skills and most of them set objectives together in their school cluster. Teachers selected contents from guidebooks of "Art and Life" by related with lesson goals. The majority teachers used demonstration and practice methods. Instructional media which they regularly used was pictures. Teachers were attention to measure and evaluate their own instruction in order to improve students learning and their teaching.

2. Problems and suggestions of teaching and learning of "Art and Life"

The most of teachers faced with problems of inappropriate objectives with students conditions in each school. The teachers could not integrate visual art with music and dramatic art in teaching "Art and Life". A class room of "Art and Life" course was not good in position for work managing. Instructional media was not enough according to demands. Criteria of instruction evaluating was not appropriate with real teaching circumstances because teachers did not set up by themselves. The majority of teachers did not agree with integrating visual art with music and dramatic art in "Art and Life" courses.

3. A suggested model

The proposed appropriating model for teaching and learning of "Art and Life" courses was based on Spie Model as follows;

Teachers cooperated in data analysis and setting curriculum objectives and contents including developing and improving textbooks, handbooks, exercise books fitting with each district and students. The school clusters cooperated for instructional media production appropriate with objectives and contents. Teachers were trained for understanding objectives of teaching and learning clearly and be able to integrate visual art with music and dramatic art in "Art and Life". Teachers used demonstration and practice method with necessary materials. Various activities were used for learning experiences which related to students daily life. Evaluation in teaching was based on real learning circumstances by observation student behaviors. The teachers were encouraged by administrator supervision.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved